

Nina

Posvećeno Nini Blom

U utorak sam svratio do Vlaste i Zvonka. To mi je jedino slobodno poslijepodne. Dobili su kćerku. Dali su joj ime Nina.

Morao sam to svakako učiniti. Znao sam da će se radovati, a i ja sam bio znatizeljan, dali su joj ime moje mame. Bilo je krajnje vrijeme da to obavim, Nina je već četiri mjeseca stara, a ja je još nisam vidio. Vlasta je osjetljiva, sada kao mlada mama narocito.

Sjeo sam u tramvaj broj 14, oni stanuju na Ribnjaku. Čudno i bolno, uvijek kada se vozim 14.icom mislim na svoga ubijenog brata Vjeka. On me je tim tramvajem vozio prvi put po Zagrebu.

Kupio sam za Vlastu prekrasan buket ruža, znam da to sve žene vole.

Vlastu sam poznao već dugo vrijeme. Bila je udata za mog kolegu slikara Zvonka. Ali veliko i dublje prijateljstvo razvilo se tek nakon neobičnog susreta u provincijskom gradu nedaleko Zagreba. Ja sam tada radio na tamosnjoj Učiteljskoj školi. Bilo je to moje prvo radno mjesto. Ubrzo nakon mog dolaska na školu došla je i Vlasta - kao nastavnica pedagogije i metodike. Ali za nju je taj početak bio pravi sok, kako mi je to kasnije pripovijedala.

Bio je upravo odmor kada ju je direktor škole uveo u zbornicu i kratko predstavio. U zbornici je za dugackim stolom sjedilo ili stajalo desetak nastavnika. Nastala je sutnja. Duga i teska. Nitko joj nije pristupio, pružio ruku, zazelio dobrodošlicu. Stajala je sama, bez svog mjesta za tim dugim stolom. Kako da počne, što treba reći, kome se obratiti? Bezpomoćno je gledala po zbornici nastojeći izbjeći ravnodusne poglede tih stranih ljudi, koji je oprezno mjere od glave do pete. „To su dakle moji budući kolege, s njima ću morati satima, danima raditi, živjeti, razgovarati.“

U to sam se i ja vratio iz razreda, banuo u zbornicu i – nisam mogao vjerovati svojim očima: preda mnom je stajala Vlasta. Zbunjena i izgubljena. Ja sam kriknuo: „Vlasta!“ Bacio sam dnevnik na stol i zagrlio ju čvrsto. Poslije mi je rekla: „Gaspere, ti si me spasio. Bila sam u užasnom soku.“

O tome sam razmišljao vozeći se tramvajem broj 14.

Vlasta i Zvonko obradovali su se mom dolasku. Odmah su me odveli u sobu gdje je bila Nina. Upravo upadljivo ponosni doveli su me pred mali krevetić gledajući me netremice, pokušavajući na mom licu odgonetnuti što mislim, kako reagiram, što ću reći. Zastao sam pred tim krevetićem, Nina je bila budna. Gledala nas velikim lijepim očima, malim rukama izvodila je pred sobom neke znakove, nekoordinirane pokrete, zapravo blage trzaje, nogice je skupljala pa

pruzala izmjenicno i neocekivano u neskladu s rukama, glavu je jedva primjetno pomicala lijevo – desno, pratila je nase pokrete vise ocima, prebacivala brzo pogled s Vlaste na mene, pa na Zvonka. Nagnuo sam se nad krevetac svrativsi njezinu pozornost. Odjednom je prestala bacakati nozicama, ruke su postale mirnije, a pogled se cvrsto vezao na mene. Ocito me je opazila. Nepomicno me je promatrala, fiksirala, siroko otvorenih ociju.

„Prepoznala me je“, lanuo sam tek tako, nekako spontano. Nina jos uvijek nije skidala pogled s mene, pratila je svaki moj pokret rukom ili glavom. Sada sam vec namjerno izvodio nove pokrete da to provjerim. Zaista, ona me svjesno promatrala. Ona ima mislim kontakt sa mnom! Vlasta i Zvonko stajali su bez rijeci, smjeskali se ponosno, ali i znatizeljno promatrali sto ce se dalje dogoditi. Ocito su bili iznenadeni napetoscju trenutka, ali da ne bi zasmetali upadicama, samo cekaju.

„Niiina“, rekao sam pokusavajuci namjestiti glas na topli alegretto. „Nina, nana.“ Nina slusa, siguran sam. Vidi me, slusa me. „Nina, nana, Nananennina“, moram dalje, nesto dodati: „Ninaso patijosano, nettorri sengju, perrinko. Katusin? Ninon? A tuu, ta juti sentra, para kantoluci, kitikitikiti – po!“ Nastavio sam redati besmislenice, redati slogove, igrati se samoglasnicima, zvakati tvrde suglasnike, prilagodujuci usne svakoj besmislici, rastezao eee, skupljao ooo, otvarao oci, podizuci visoko obrve ... iii.

Nina me nepomicno, ukoceno gledala, promatrala, proucavala, cudila se ... Ali sto to ona misli? Tko je to? Gaspar. Zasto? Pa je li on luckast? Sto to radi taj clown, tako veliki harlekin pa se belji na mene!!

Takve su me sumnje skakljale, ali ja sam u igru usao tako duboko da se nisam mogao vise povuci. Kako cu, sto cu reci Vlasti? Smijat ce mi se. Moram dalje, moram lude!! „Kjoutunglijo. Seram te fun karrason atelieu, ninanaterizandru paresstofun, epitije cingararrateu kenjungpartociju.“

Nina me fiksira nepomicno, samo gornjom usnom trza kratko. Pa jos jedan put – dulje. Usne se cak malo odlijepise jedna od druge, a usta lagano otvorena razvlace se u osmijeh! Da osmijeh! Nina se smjeska! Ne boji se, gleda me toplo i smjeska se! „Isuse, ona me je razumjela! Srsi mi prosli po ledima, kosa mi se nakostrijesila, ruke i noge najezile. „, Boze, sto sam to ucinio.“ Srce mi je stalo snazno tamburati, u grlu me je steglo – prestrasio sam se ...

„, Jao, pa moja Nina se smjeska! Zvonko, gledaj, zbilja, pa Nina se smjeska“, klicala je presretna Vlasta. Ja sam bio zatecen: Sto cu sada? Ne smijem prekinuti, Nina se smjeska, ne boji me se, gleda me zaljubljeno, malo i koketno; ma nikako prestati, zaplakat ce, ako je ostavim, siguran sam. Pa sam svoje kreveljenje nastavio vecim zarom, moja se pantomima pojacavala: kod jako zvucnih rijeci uspravio bih se visoko, ili cak poskocio, a kod onog ceznutljivog „sentaulung penimelon“ ponovno bih se nadvio nad krevetac, blizu, posve blizu Nini. Osjetio sam zracenje topline maloga covjeculjka, oblio me slatkasti miris mlijeka, pozelio sam da me ta mala rucica dodirne, pomiluje po licu. Onda bih se povukao, zacuden, rasirenih ruku, praveci krugove u zraku ...

Ja, ma Nina se smije! Razvukla je široko usta, pogled usredotocen, iskricav, oci sjaje, a onda – prvi glasni smijeh: „ehe he, hehehe ...hehehe...“ sve glasnije, sve dulje; fiksira me, lamata rucicama, noge su opet u pokretu. Smije se, smije se kao odrastao covjek! Smije se sve jace, a ja sam upravo podivljao. Nina me je sve razumjela, Nina kuzi viceve, Nina je zafrkantica. Dalje, dalje ... Nina rukama tuce po trbuscicu, grca u smijehu. Boze je li to moguće? Vlasta i Zvonko urlaju od sreće, „Nina se smije, Nina se smije!!“

Danas, pola stoljeca poslije, dobio sam pismo. Iz Bussuma, Holandija, od Nine!

Dragi stricek Gaspar,

Neobicno je mozda sto mi je toliko potrebno stupiti s Vama u kontakt, a nakon toga toliko dana – bez pisanja! Muci me sto zaista ne znam kako da Vam pisem!

...

Ja sam zapravo samo osjetila potrebu, zelju, da Vi znate kako sam i ja jedna od onih koje ste u svom zivotu uspjeli dotaknuti. Znam bila sam premala da bih to i ja mogla reci i premlada da bih svjesno mogla obrazloziti koje su to kvalitete u Vama koje su me ocarale, ali Vi ste poput pjesme u mom zivotu, poznate i nepoznate u isto vrijeme, poput onih cudnih melodija koje neocekivano slete u dusu i izmame osmijeh na licu, koje su tuzne i drage u isto vrijeme, ali nas uvijek ucine sretnim. Ja Vam sad pricam tu nebuloze nakon 43 godine i jedino sto bih trebala – jest napisati *haiku* i sve bi mozda bilo jasnije. ... no mislim kako je ipak vazno da Vam barem pokusam izjaviti kako ste mi dali jedan od najljepsih i najrjedih poklona koje ljudi daju: dali ste mi smijeh, dali ste mi caroliju, dali ste mi iskrice radosti! ... Eto, ja Vas nikada ne cu zaboraviti i bit cu Vam zauvijek zahvalna za ono sto ste mi mozda i nesvjesno dali. ...

Vasa Nina

Draga Nina! Mala, slatka, velika Nina. Opet me podilaze zmarci u ledima, opet mi srce ludacki udara, uspinje se uz vrat, grlo, pulsira u lubanji. Ja sam opet sretan kao onda kada sam Te prvi put uspio nasmijati. Isto kao nekad, samo su mi se, gle, oci ovlazile, jako, uokolo, iz ocnih duplja tece u dusu. ... Sto to sve huci, zubori, sumi i virove duboko u meni stvara? ... Velika, duga, siroka i duboka rijeka: od tankog, prskavog izvora do sirokog, mirnog, raspjevanog delta – usca u beskraj oceana ljubavi!

Ravensburg, Bozic 2005.